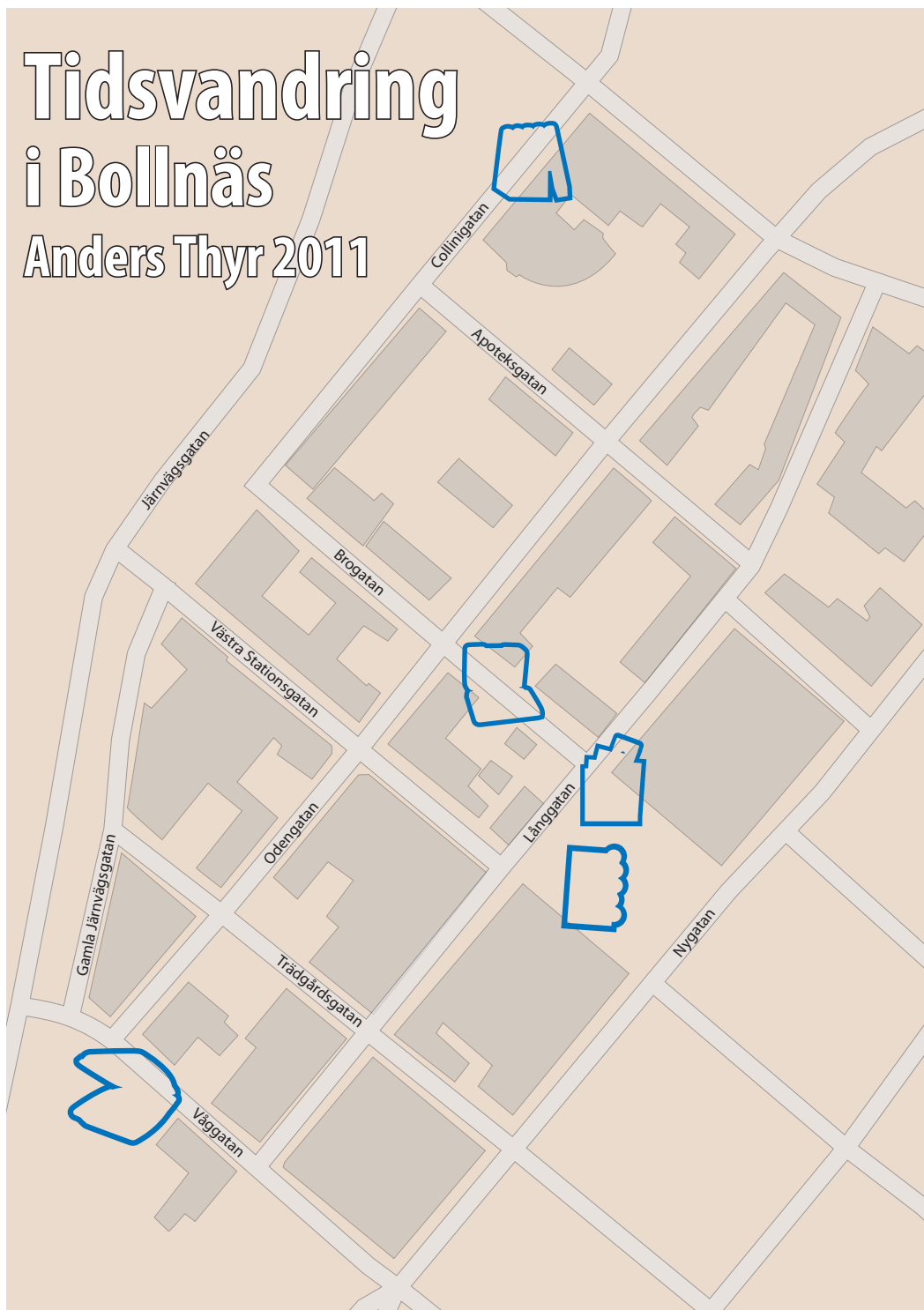

Tidsvandring i Bollnäs

Anders Thyr 2011

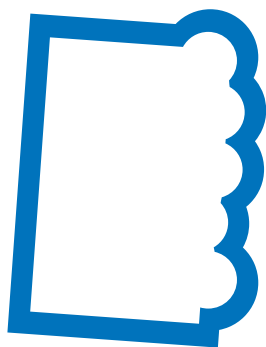
En annorlunda sightseeing-tur

Denna guide tar dig på en vandring genom Bollnäs centrum på lite annorlunda grund än vad som är brukligt. Det är en vardaglig vandring genom det förflutna. Jag har tagit fasta på ett fåtal platser som antingen har lämnat efter sig ett starkt minnesintryck, eller haft viss betydelse för mig under skollåren i Bollnäs. Vad dessa platser och byggnader har gemensamt, är att de antingen försvunnit eller förändrats på annat sätt.

Under högstadiet var vi en disparat grupp killar, som etablerade vår identitet som nördar. Några av oss har stolt burit den identiteten vidare i olika form. Jag gick vidare till att bli konstnär. Eller konstnörd, om ni så vill. Alla grundlade vi vår nördishness i Granbergsskolans datarum, sittande vid en Apple II Plus som ägdes av biologilärare Ingemar Bråned. Kent Olofsson var en av de andra killarna, och vi har liksom följts åt sen dess, om än något glesare under senare år. Många lunchraster ägnade vi åt raska promenader från Granbergsskolan, för att hinna besöka biblioteket och Åhléns skivavdelning nere på stan. Som många ungdomar i småstäder, så kändes väl våra möjligheter att hitta på saker, lätt begränsade. (Om detta berodde på begränsad fantasi eller faktiska miljömässiga orsaker låter jag vara osagt). Och det blev kanske oundvikligt att vi så småningom lite kärvtänligt döpte vårt lilla promenadstråk till "Dödens triangel". Den triangeln kom att bestå av annorlunda hörnvinklar när vi fortsatte våra envetna lunchpromenader från Torsbergsskolan.

En del av denna tur handlar om våra promenader. Platserna bär på små vardagliga anekdoter. Har du några anekdoter från dessa platser? Eller finns det andra försvunna platser du skulle vilja berätta om?

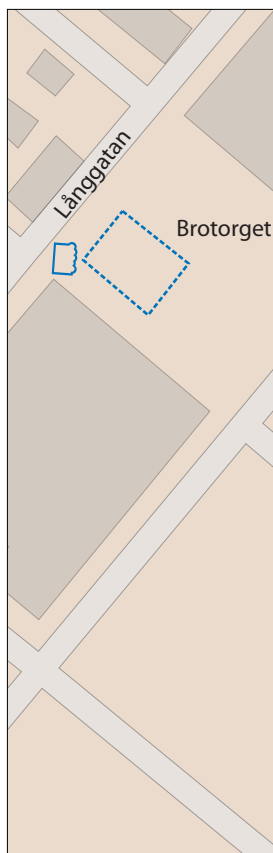
Det här eventet pågår i fyra dagar, och när det är slut kommer jag att avlägsna mina markörer. Men jag fortsätter gärna att utöka denna karta, och fylla på med nya anekdoter. Om andan faller på, skriv ihop en text och skicka till bnsforn@gmail.com.

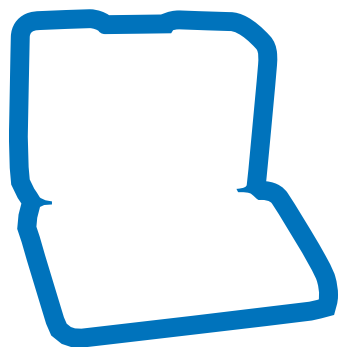
1973 (?)

Bollnässtugan

Bingohallen

Ett av mina tidigaste minnen från Brotorget i Bollnäs., och därför också ett av de mest diffusa. Som jag minns det, fanns det ett stort gammalt trähus som bildade ett kvarter där torget nu är. Ett ganska ruckligt trähus som hade börjat sätta sig. Husets ena gavel befann sig mitt emot dåvarande Domus, där nu Baldanaes-grillen och Lindex befinner sig, och den andra mitt emot Helins bokhandel. Vägen som löpte mellan huset och Domus var väldigt lerig och sörjig minns jag - om jag inte förväxlar minnet med någon scen från en TV-western. I huset fanns en bingohall, och jag minns att min mormor brukade gå dit och spela. Vid något tillfälle, då jag måste ha varit in till stan med mina föräldrar, så smet jag in i den där spännande, konstiga mörka miljön med rösten som mässade färger och nummer. Intrycket blev dock kortvarigt, för någon därinne tyckte att jag inte hade nåt där att göra, och körde ut mig igen.

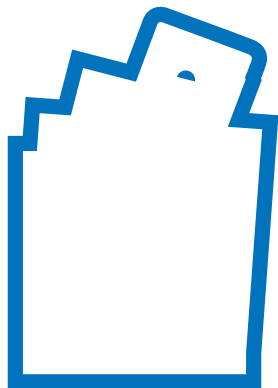

1982

Medborgarskolan

Under andra året på gymnasiet fick jag nytta av alla timmar med nördgänget i datorrummen på Granberg och Torsbergsskolan. Medborgarskolan höll på den tiden till i nuvarande Pizzeria Romas lokaler. Där blev jag anlitad som lärare i Basicprogrammering för en grupp människor som ville lära sig lite om datorer. Det var på den tiden då man i stort sett var tvungen att programmera maskinerna helt själv, det fanns inte så många färdiga program att köpa. När vi satt där och konstruerade program som kunde hälsa på användaren med namn, och sortera ens samling av LP-skivor i bokstavsordning, hade ingen av oss någon aning om hur långt datorerna skulle komma att utvecklas under de kommande trettio åren, eller vilken genomslagskraft de skulle få i samhället. Till och med vi datanördar betraktade datorer som kunde återskapa verkligheten fotorealistiskt, som ren och skär science fiction. Det skulle aldrig hända under vår livstid.

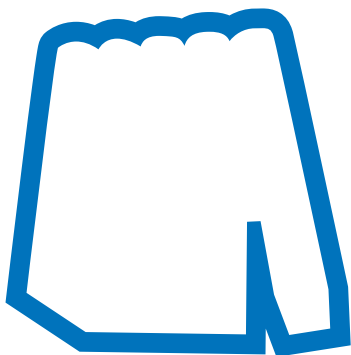
1979 - 1983

Åhléns skivavdelning

Åhléns skivavdelning - eller Tempo som det hette innan kedjan bytte namn - var ett av våra återkommande promenadstopp under skolluncherna. Jag kan inte tala för Kent, men själv måste jag ha besökt skivbackarna på Åhléns tusentals gånger. Här inhandlades LP-skivor och kassetband, och jag kan nog påstå att min framtida musiksmak grundlades här: Jag skulle kanske inte ha upptäckt YES, Genesis, Jethro Tull, Black Sabbath eller Frank Zappa så tidigt om inte Åhléns hade varit generösa nog att sälja deras skivor och kassetter för fem kronor styck. För det priset tyckte man ju det var värt att chansa, och skivomslagen såg ju häftiga ut om inte annat... Deras popularitet hade avtagit, och jag hade mer än en dispyt på den tiden med folk som anammade punkvågen...

Kent klarar fortfarande inte av YES.

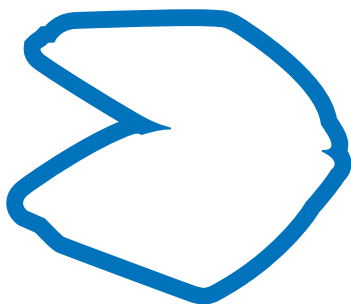
1979 - 1983

Bollnäs Bibliotek

På den här tiden låg biblioteket uppe på andra våningen i Folkets hus, och entrén var på motsatta sidan av byggnaden jämfört med idag. Detta var det andra promenadmålet för mig och Kent under skolluncherna, förutom Åhléns skivavdelning. Dit gick vi för att (ibland) låna böcker, men mest för att slå dank vid utlåningsdisken och prata med bibliotekspersonalen. Det blev liksom en vana och en ritual. Man gick dit och snackade ett tag, pratade om allt mellan himmel och jord, inte sällan handlade det om vad man skulle göra sen, efter skolan. Man hade sina drömmar och föreställningar. Jag drömde om att bli författare. Eller kanske serietecknare.

På ett sätt kan man säga - utifrån detta sammanhang - att biblioteket för oss fungerade som ett torg enligt den ursprungliga tanken - att torget var en plats i staden där människor möttes och utbytte åsikter. Utlåningsdisken blev vårt torg, vår offentliga plats. Vilket inte alltid fungerade så bra, med tanke på bibliotekets natur. Och dess skyltar som påbjöd tystnad.

1979 - 2007

Tunnelgrillen / Kebab House

Detta var ännu en hållpunkt under ens skollunchpromenader. Det hände väl mer än en gång att Tunnelgrillen fick ersätta skolbespisningen. I synnerhet under gymnasietiden, då Tunnelgrillen låg naturligt till längs promenadstråket - tunneln var ju närmaste vägen från Gärdet till centrum, om man inte ville planka över järnvägsspåren.

Tiden gick, och jag sökte mig vidare till andra utbildningar, lämnade Bollnäs. Långt senare återvände jag under en period, och fick lägenhet i kvarteret intill det gatukök som bytt namn till Kebab House. (Hade det fler namn däremellan?...) Avståndet var på tok för kort, och jag är alldeles för svag för kebabrullar. Det blev många besök. Hur många, kan kanske illustreras av tillfället när jag intog kvällsvard på Highlander, och fick veta när jag skulle betala för mig, att min mat redan var betald. Av en av killarna från Kebab House, som vinkade åt mig längre ned längs bardisken.
